

Skogspolitik

Sammanfattning

Utskottet föreslår två tillkännagivanden till regeringen med anledning av motionsyrkanden.

- Regeringen bör basera inriktningen på arbetet med det nationella skogsprogrammet på två jämställda mål: produktionsmålet och miljömålet. Inriktningen bör omfatta ekonomiska, sociala och miljömässiga värden och syfta till att skogen och dess värdekedja ytterligare bidrar till utvecklingen mot ett hållbart samhälle och en växande biobaserad samhällsekonomi.
- Regeringen bör även fortsättningsvis värna den nationella beslutanderätten över skogsfrågor i samband med arbetet med EU:s skogsstrategi.

Utskottet föreslår att riksdagen avslår övriga motionsyrkanden. Vissa av dessa tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden, och dessa bereds därför förenklat.

I betänkandet finns tio reservationer (S, M, SD, MP, C, V, L, KD).

Behandlade förslag

Ett tjugotal yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2015/16.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Utskottets överväganden.....	6
Skogspolitikens övergripande inriktning	6
Nationellt skogsprogram	9
Regelförenkling	12
Gemensam inlämningsfunktion	15
Definitionen av skog och skyddad skog	16
Skogsnäringen och träskyddsbranschen	17
Rådgivning om natur- och kulturmiljövärden.....	19
Genomförandet av EU:s naturvårdsdirektiv	21
Skogsstyrelsens arbete med nyckelbiotoper	23
Skogspolitiken och EU	26
Motioner som bereds förenklat.....	27
Reservationer	29
1. Skogspolitikens övergripande inriktning, punkt 1 (SD)	29
2. Skogspolitikens övergripande inriktning, punkt 1 (C).....	29
3. Nationellt skogsprogram, punkt 2 (S, MP, V)	31
4. Regelförenkling, punkt 3 (M, C, L, KD)	31
5. Gemensam inlämningsfunktion, punkt 4 (C).....	32
6. Definitionen av skog och skyddad skog, punkt 5 (SD).....	33
7. Rådgivning om natur- och kulturmiljövärden, punkt 7 (SD)	34
8. Genomförandet av EU:s naturvårdsdirektiv, punkt 8 (SD).....	35
9. Skogsstyrelsens arbete med nyckelbiotoper, punkt 9 (SD).....	35
10. Skogspolitiken och EU, punkt 10 (S, MP, V).....	36
Särskilda yttranden	38
1. Motioner som bereds förenklat, punkt 11 (M).....	38
2. Motioner som bereds förenklat, punkt 11 (SD)	38
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	39
Motioner från allmänna motionstiden 2015/16	39
<i>Bilaga 2</i>	
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet i förslagspunkt 11	42

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Skogspolitikens övergripande inriktning

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:2077 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkande 1,

2015/16:2409 av Göran Lindell och Daniel Bäckström (båda C) yrkandena 1 och 2 samt

2015/16:3018 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 17.

Reservation 1 (SD)

Reservation 2 (C)

2. Nationellt skogsprogram

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om inriktningen på arbetet med det nationella skogsprogrammet och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2015/16:1363 av Kristina Yngwe m.fl. (C, M, FP, KD) yrkande 5,

2015/16:2454 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 4,

2015/16:2607 av Ulf Berg m.fl. (M) yrkande 1 och

2015/16:3018 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkandena 18 och 19.

Reservation 3 (S, MP, V)

3. Regelförenkling

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:1363 av Kristina Yngwe m.fl. (C, M, FP, KD) yrkande 6 och

2015/16:2607 av Ulf Berg m.fl. (M) yrkande 3.

Reservation 4 (M, C, L, KD)

4. Gemensam inlämningsfunktion

Riksdagen avslår motion

2015/16:3018 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 20.

Reservation 5 (C)

5. Definitionen av skog och skyddad skog

Riksdagen avslår motion

2015/16:2077 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkande 6.

Reservation 6 (SD)

6. Skogsnäringen och träskyddsbranschen

Riksdagen avslår motion

2015/16:1107 av Said Abdu (FP).

7. Rådgivning om natur- och kulturmiljövården

Riksdagen avslår motion

2015/16:2077 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkandena 7 och 8.

Reservation 7 (SD)

8. Genomförandet av EU:s naturvårdsdirektiv

Riksdagen avslår motion

2015/16:2077 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkande 9.

Reservation 8 (SD)

9. Skogsstyrelsens arbete med nyckelbiotoper

Riksdagen avslår motion

2015/16:2077 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkande 10.

Reservation 9 (SD)

10. Skogspolitiken och EU

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att regeringen även fortsättningsvis ska värna den nationella beslutanderätten över skogsfrågor i samband med arbetet med EU:s skogsstrategi och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:2607 av Ulf Berg m.fl. (M) yrkande 2.

Reservation 10 (S, MP, V)

11. Motioner som bereds förenklat

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 10 mars 2016

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Matilda Ernkrans

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Matilda Ernkrans (S), Jonas Jacobsson Gjörtler (M), Isak From (S), Johan Hultberg (M), Maria Strömkvist (S), Martin Kinnunen (SD), Jan-Olof Larsson (S), Stina Bergström (MP), Gunilla Nordgren (M), Monica Haider (S), Lars Tysklind (L), Jens Holm (V), Marianne Pettersson (S), Jesper Skalberg Karlsson (M), Runar Filper (SD), Eskil Erlandsson (C) och Magnus Oscarsson (KD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlar utskottet 25 motionsyrkanden om skogspolitik från den allmänna motionstiden 2015/16. Motionerna tar bl.a. upp frågor om skogspolitikens övergripande inriktning, det nationella skogsprogrammet, regelförenkling och genomförandet av EU:s naturvårdsdirektiv. Vissa motionsyrkanden tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden. Dessa yrkanden bereds därför förenklat.

Utskottets överväganden

Skogspolitikens övergripande inriktning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om skogspolitikens övergripande inriktning.

Jämför reservationerna 1 (SD) och 2 (C).

Motionerna

I Sverigedemokraternas kommittémotion 2015/16:2077 av Anders Forsberg m.fl. föreslås ett tillkännagivande om att den ”svenska modellen” med två övergripande och jämställda skogspolitiska mål – miljömålet och produktionsmålet – fortsatt bör bevaras och utvecklas vidare i samarbete med skogsnäringen (yrkande 1).

Den principiella utgångspunkten bör vara att skogens värde ska tas till vara. Det gäller både skogen som biologisk tillgång och som råvarubas. Vissa områden ska fredas från avverkning och miljömålet ska balanseras med produktionsmålet. Detta synsätt har, enligt motionärerna, betydelse inte minst för landsbygden, där både turismen och skogsindustrin genererar arbetstillfällen. Dessutom ger skogen möjligheter till en aktiv fritid för landsbygdens befolkning.

I motion 2015/16:2409 av Göran Lindell och Daniel Bäckström (båda C) slås det inledningsvis fast att den svenska skogen långsiktigt har utvecklats till den värdefulla resurs som den är i dag. Motionärerna anser att utvecklingen mot ett mer hållbart och miljöanpassat skogsbruk sker mest effektivt och flexibelt inom ramen för den nuvarande skogspolitiken. Den grundläggande strukturen i skogspolitiken med en stark äganderätt och ett förvaltningsansvar under devisen ”frihet under ansvar” inom ramen för två jämställda mål – ekonomi och miljö – ska bibehållas (yrkande 1). Vidare anser motionärerna att regelverken ska utformas efter ambitionen att maximalt utnyttja skogens möjligheter som en förnybar resurs och som en koldioxidsamlare men också som en viktig förutsättning för många jobb (yrkande 2).

I Centerpartiets kommittémotion 2015/16:3018 av Eskil Erlandsson m.fl. framhålls vikten av fler jobb på landsbygden och en hållbar utveckling i hela landet. Skogen och jobben i skogen spelar, enligt motionärerna, i detta avseende en avgörande roll.

Motionärerna konstaterar därefter att Centerpartiet i alliansregeringen lanserade initiativet Skogsriket. Skogsriket drevs av en vision om hur än mer nytta skulle kunna dras av alla de värden som finns i och kommer från den svenska skogen. Motionärerna påpekar vidare att Skogsriket också har bidragit till

att dra igång regionala utvecklingsarbeten där bl.a. regionala skogsriksstrategier har tagits fram och anser att regeringen bör fortsätta arbetet med visionen om Skogsriket, där bl.a. produktion, miljö och rekreation bidrar till fler jobb på landsbygden (yrkande 17).

Tidigare behandling och kompletterande uppgifter

Skogspolitikens övergripande mål

Grunderna för den gällande skogspolitikens fastställdes av riksdagen 1993 (prop. 1992/93:226, bet. 1992/93:JoU15, rskr. 1992/93:252). En viktig förändring som då skedde var tillkomsten av två jämställda mål för skogspolitikens:

- *Ett produktionsmål:* Skogen och skogsmarken ska utnyttjas effektivt och ansvarsfullt så att den ger en uthålligt god avkastning. Skogsproduktionens inriktning ska ge handlingsfrihet i fråga om användningen av vad skogen producerar.
- *Ett miljömål:* Skogsmarkens naturgivna produktionsförmåga ska bevaras. En biologisk mångfald och genetisk variation i skogen ska säkras. Skogen ska brukas så att växt- och djurarter som naturligt hör hemma i skogen ges förutsättningar att fortleva under naturliga betingelser och i livskraftiga bestånd. Hotade arter och naturtyper ska skyddas. Skogens kulturmiljövärden samt dess estetiska och sociala värden ska värnas.

Regeringen om skogspolitikens

Av budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1 utg.omr. 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel) framgår att målet för utgiftsområdet är att insatserna ska bidra till goda förutsättningar för arbete, tillväxt och välfärd i alla delar av landet. De gröna näringarna ska vara livskraftiga och bidra till klimatomställningen och till att naturresurserna används hållbart.

I budgetpropositionen gör regeringen bedömningen att den befintliga modellen för skogsförvaltningen i huvudsak är anpassad för att uppnå politikens syften. Samtidigt finns det områden som behöver utvecklas inom både produktions- och miljöområdet, vilka kan hanteras genom ett nationellt skogsprogram och en översyn av skogsvårdslagstiftningen.

Under rubriken Politikens inriktning anför regeringen att det finns en unik möjlighet att ta vara på Sveriges skog och kombinera den med den innovationskraft som finns i landet. Därigenom skapas nya produkter och tjänster, samtidigt som fossila råvaror ersätts, utsläppen av växthusgaser minskas och det skapas arbetstillfällen på landsbygden.

Regeringen anser att Sverige behöver en långsiktig skogsstrategi – ett nationellt skogsprogram – som optimerar skogens möjligheter att bidra till en hållbar utveckling av det svenska samhället (se vidare nästa avsnitt).

Skogsbruket har också stor betydelse för att nå miljökvalitetsmål och generationsmål inom miljömålssystemet. Arbetet med att införliva målbilderna för

miljöhänsyn i det praktiska skogsbruket är av grundläggande betydelse och följs noga av regeringen. Regeringen anser att fler naturskogar ska skyddas och att naturvårdshänsynen ska öka i den brukade skogen.

Skogen erbjuder möjligheter att skapa sysselsättning också för personer som står långt från arbetsmarknaden. Berörda myndigheter som Skogsstyrelsen och Arbetsförmedlingen samt andra offentliga aktörer bör uppmärksamma när de kan bidra till att dessa möjligheter tas till vara. Regeringen följer uppmärksamt arbetet med skogsbrukssektorns jämställdhetsstrategi och ser det som ett viktigt arbete för att trygga kompetensförsörjningen i skogen.

Vidare framhåller regeringen att Skogsstyrelsen och länsstyrelserna ska fortsätta att utveckla sitt samarbete för att underlätta kontakter med myndigheterna.

Regeringen värnar den nationella skogspolitiken och följer noggrant den påverkan som nya EU-initiativ har på svensk skog och skogsnäring (se vidare nedan under rubriken Skogspolitiken och EU).

Rättslig översyn av skogsvårdslagen (1979:429)

I november 2015 beslutade regeringen att tillsätta en särskild utredare med uppdrag att göra en rättslig översyn av skogsvårdslagen (dir. 2015:121). Utredaren ska föreslå de ändringar i skogsvårdslagstiftningen som behövs för att säkerställa en effektiv och tydlig lagstiftning när det gäller vissa frågor. Uppdraget skulle ursprungligen redovisas senast den 31 december 2016, men i mars 2016 förlängde regeringen utredningstiden till den 31 mars 2017 (dir. 2016:17).

Utskottets ställningstagande

Sverige har en unik möjlighet att ta vara på den svenska skogen och att kombinera den med den innovationskraft som finns i landet. Utskottet är i likhet med regeringen övertygat om att det därigenom kan skapas nya produkter och tjänster, samtidigt som fossila råvaror ersätts, utsläppen av växthusgaser minskas och det skapas arbetstillfällen på landsbygden. Denna grundläggande syn på den svenska skogens potential kan anses ligga väl i linje med vad som efterfrågas i motion 2015/16:2409 (C). Det saknas således skäl för riksdagen att ställa sig bakom motionen i den aktuella delen, varför den avstyrks av utskottet.

Den svenska skogspolitiken vilar sedan mer än två decennier på två jämställda mål: ett produktionsmål och ett miljömål. Regeringens och utskottets grundläggande hållning är att den befintliga modellen för skogsförvaltningen i huvudsak är anpassad för att uppnå politikens syften.

Samtidigt finns det områden som behöver utvecklas inom både produktions- och miljöområdet, också för att bidra till miljö kvalitetsmålet Levande skogar, vilka kan hanteras genom ett nationellt skogsprogram och den översyn av skogsvårdslagstiftningen som kommer att genomföras under 2016. Med

hänvisning till det anförda anser utskottet att det inte är motiverat för riksdagen att hörsamma förslagen i motionerna 2015/16:2077 (SD) yrkande 1 och 2015/16:2409 (C) yrkandena 1 och 2 om att riksdagen ska uttala sig till förmån för att den nuvarande skogspolitiska modellen ska bevaras och utvecklas. När det gäller inriktningen på utvecklingsarbetet kan det nämnas att utskottet våren 2015 konstaterade att den förra regeringens satsning på det s.k. Skogsriket och erfarenheterna från den utgör en av grunderna för arbetet med att ta fram ett nationellt skogsprogram. Förslaget i motion 2015/16:3108 (C) yrkande 17 om vikten av att fortsätta arbetet med visionen om Skogsriket kan därmed redan anses vara tillgodosett och kan avslås av riksdagen.

Nationellt skogsprogram

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller motionsyrkanden om inriktningen på arbetet med det nationella skogsprogrammet.

Jämför reservation 3 (S, MP, V).

Motionerna

Skogen är av stor betydelse för den svenska ekonomin framhålls det inledningsvis i kommittémotion 2015/16:1363 av Kristina Yngwe m.fl. (C, M, FP, KD). Motionärerna anser att det nationella skogsprogrammets inriktning bör omfatta ekonomiska, sociala och miljömässiga värden och syfta till att skogen och dess värdekedja ytterligare bidrar till utvecklingen mot ett hållbart samhälle och en växande biobaserad samhällsekonomi. De begär ett uttalande från riksdagen om att inriktningen på arbetet med det nationella skogsprogrammet ska baseras på två jämställda mål: produktionsmålet och miljömålet (yrkande 5).

Även i moderaternas kommittémotion 2015/16:2454 av Lars Hjalmered m.fl. berörs frågan om inriktningen på arbetet med att ta fram ett nationellt skogsprogram. Motionärerna anser att skogsprogrammets inriktning bör vara att det ska omfatta ekonomiska, sociala och miljömässiga värden och syfta till att skogen och dess värdekedja ytterligare bidrar till utvecklingen mot ett hållbart samhälle och en växande biobaserad samhällsekonomi. Det ska ta ett brett och samlat grepp och syfta till att med det hållbara brukandet som grund skapa fler jobb med skogen som bas (yrkande 4).

Inriktningen på det nationella skogsprogrammet tas också upp i kommittémotion 2015/16:2607 av Ulf Berg m.fl. (M). Det konstateras att skogen är en av Sveriges viktigaste naturtillgångar och att skogsnäringen är en viktig del av svensk ekonomi. Motionärerna understryker vikten av att det arbete som alliansregeringen påbörjade med ett nationellt skogsprogram fortsätter i samma anda. Skogsprogrammets inriktning bör vara att det ska omfatta ekonomiska,

sociala och miljömässiga värden och syfta till att skogen och dess värdekedja ytterligare bidrar till utvecklingen mot ett hållbart samhälle och en växande biobaserad samhällsekonomi. Det ska ta ett brett och samlat grepp och syfta till att med det hållbara brukandet som grund skapa fler jobb med skogen som bas (yrkande 1).

Ett nationellt skogsprogram kan vara ett verktyg för att få en hållbar landsbygd med fler jobb och mer tillväxt i skogen, framhålls det i kommittémotion 2015/16:3018 av Eskil Erlandsson m.fl. (C). Motionärerna anser att programmet kan ta till vara på skogen och dess värdekedja som än tydligare skulle kunna bidra till utvecklingen mot ett hållbart samhälle och en biobaserad samhällsekonomi. Motionärerna erinrar om att Centerpartiet i regeringsställning drev på för att Sverige skulle utveckla ett nationellt skogsprogram som omfattar skogens ekonomiska, sociala och miljömässiga värden. Ett nationellt skogsprogram ska bidra till fler jobb på landsbygden, och skogen och dess värdekedja bör utgöra stommen i en biobaserad samhällsekonomi (yrkande 19).

Samtidigt understryker motionärerna att samverkan mellan alla olika intressen är en viktig förutsättning och det är av stor vikt att den nuvarande regeringen slutför det påbörjade arbetet. För att det fortsatta arbetet ska bli lyckosamt måste man, enligt motionärerna, undvika parallella processer under den dialogprocess som nu pågår (yrkande 18).

Tidigare behandling och kompletterande uppgifter

Tidigare riksdagsbehandling

I budgetpropositionen för 2015 (prop. 2014/15:1 utg.omr. 23) anförde regeringen att Sverige behöver en långsiktig skogsstrategi som optimerar skogens möjligheter att bidra till utvecklingen av en bioekonomi och som tillvaratar skogens hela värdekedja. Fler naturskogar ska skyddas och naturvårdshänsynen ska öka i den brukade skogen. Den nationella skogspolitiken bör därför vidareutvecklas i bred samverkan med berörda i ett nationellt skogsprogram för Sverige.

Våren 2015 välkomnade utskottet inrättandet av ett nationellt skogsprogram som bidrar till att uppfylla den nuvarande skogspolitiken jämslida mål – miljömålet och produktionsmålet – och till att förbättra förutsättningarna för att nå flera av miljökvalitetsmålen, t.ex. Levande skogar, Begränsad klimatpåverkan och Ett rikt växt- och djurliv, samt friluftslivspolitikens mål (bet. 2014/15:MJU11).

När det gäller det fortsatta arbetet med att utforma det nationella skogsprogrammet redovisade utskottet uppfattningen att det ska omfatta ekonomiska, sociala och miljömässiga värden och syfta till att skogen och dess hela värdekedja ytterligare bidrar till utvecklingen mot ett hållbart samhälle och en växande biobaserad samhällsekonomi. Fler naturskogar ska skyddas och naturvårdshänsynen ska öka i den brukade skogen. Satsningen på Skogsriket och

erfarenheterna från det initiativet utgör en av grunderna för utvecklingen av ett nationellt skogsprogram. Vidare framhöll utskottet att skogsprogrammet bör utformas så att det bidrar till att skapa en gemensam bild av skogens och skogsbrukets betydelse för ekonomin, miljön och människors behov av friluftsliv och naturupplevelser.

I budgetpropositionen för 2016 anger regeringen att visionen för arbetet med det nationella skogsprogrammet har formulerats enligt följande: Skogen – det gröna guldets – ska bidra till jobb och hållbar tillväxt i hela landet samt till utvecklingen av en växande bioekonomi.

Det pågående arbetet med det nationella skogsprogrammet

Under hösten 2015 har fyra arbetsgrupper med intressenter från skogens hela värdekedja inlett sitt arbete. De fyra arbetsgrupperna har följande tematiska fokusområden:

1. Tillväxt, mångbruk och värdeskapande av skogen som resurs.
2. Virkesproduktion, övriga ekosystemtjänster och naturens gränser.
3. Främjande av biobaserade produkter och energi, smarta transporter, en skogsindustri i världsklass och ökad export.
4. Internationella skogsfrågor.

Arbetsgrupperna har hittills arbetat med att definiera delmål, nuläget samt frågeställningar och en tidshorisont för arbetet. Dessutom kommer de att genomföra omvärldsanalyser så att det är tydligt hur utvecklingen inom respektive grupps ansvarsområde påverkas av förändringar i omvärlden. I februari 2016 lämnade grupperna en kort lägesrapport om sitt hittillsvarande arbete som har varit inriktat på trendspaning och omvärldsanalys. Arbetet ska slutrapporteras senast den 1 oktober 2016.

Under hösten 2015 genomfördes fyra regionala dialogmöten under ledning av landsbygdsminister Sven-Erik Bucht. Dialogprocessen kommer att fortsätta under 2016. Därefter är det regeringens avsikt att under 2017 utarbeta ett strategidokument med ett åtgärdsprogram som ska genomföras de kommande åren. Regeringen avser att avsätta 26 miljoner kronor årligen mellan 2017 och 2019 för att i samverkan med satsningar från skogssektorn förverkliga det långsiktiga åtgärdsprogrammet.

Utskottets ställningstagande

Den förra regeringen initierade en satsning på att stärka den svenska skogens roll. Initiativet Skogsriket drevs av en vision om hur än mer nytta skulle kunna dras av alla de värden som finns i och kommer från den svenska skogen. Vidare påbörjades ett arbete med att ta fram ett nationellt skogsprogram.

Utskottet konstaterar att den nuvarande regeringen har fortsatt arbetet med det nationella skogsprogrammet. För att säkerställa att utvecklingen av skogs-

programmet drivs med samma grundsyn som tidigare anser utskottet att riksdagen bör ställa sig bakom det som anförs i motion 2015/16:1363 (C, M, FP, KD) yrkande 5 om att inriktningen på arbetet med det nationella skogsprogrammet ska baseras på två jämställda mål: ett produktionsmål och ett miljömål. Skogsprogrammets inriktning bör omfatta ekonomiska, sociala och miljömässiga värden och syfta till att skogen och dess värdekedja ytterligare bidrar till utvecklingen mot ett hållbart samhälle och en växande biobaserad samhällsekonomi. Detta synsätt överensstämmer även med det som efterfrågas i motionerna 2015/16:2454 (M) yrkande 4, 2015/16:2607 (M) yrkande 1 och 2015/16:3018 (C) yrkandena 18 och 19 varför även dessa motioner tillstyrks av utskottet i de berörda delarna. När det gäller den sistnämnda motionen tillstyrker utskottet även förslaget om att arbetet med ett nationellt skogsprogram ska ske utan nya parallella processer. Samverkan mellan olika intressen är i det avseendet mycket värdefullt varför samtidiga och bristfälligt koordinerade parallella processer kan försämra förutsättningarna att skapa ett brett förankrat nationellt skogsprogram.

Regelförenkling

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om regelförenkling inom skogsbruket och skogsindustrin.

Jämför reservation 4 (M, C, L, KD).

Motionerna

Genom enklare regelverk och bättre service från myndigheterna kan företagarna fokusera på att driva företag, anförs det i kommittémotion 2015/16:1363 av Kristina Yngwe m.fl. (C, M, FP, KD). Motionärerna erinrar om att Alliansen i regeringsställning beslutade om flera förenklingar för skogsföretagen och skogsägarna samt om att genomföra djupare analyser för att eventuellt införa ytterligare förenklingar.

Motionärerna anser att det behövs ambitiösa mål när det gäller att förenkla för företag och begär därför ett tillkännagivande om att fortsätta förenkla reglerna för skogsägare (yrkande 6).

Skogen är en av Sveriges viktigaste naturtillgångar och skogsnäringen är en viktig del av svensk ekonomi, sägs det i kommittémotion 2015/16:2607 av Ulf Berg m.fl. (M). Motionärerna konstaterar att alliansregeringen drev ett ambitiöst arbete för att förenkla reglerna för skogsbruket och skogsindustrin och begär ett tillkännagivande om att arbetet med att förenkla reglerna för skogsbruket och skogsindustrin ska fortsätta (yrkande 3).

Tidigare behandling och kompletterande uppgifter

Tidigare riksdagsbehandling

När utskottet våren 2015 behandlade motioner om regelförenkling inom skogsbruket refererade det till budgetpropositionen för 2015 där det framgick att Skogsstyrelsen tillsammans med övriga ansvariga myndigheter har fortsatt arbetet med att förenkla för företagen (bet. 2014/15:MJU11). Inom ramen för arbetet med en samverkande e-förvaltning ska länsstyrelserna i samverkan med Skogsstyrelsen utveckla en gemensam inlämningsfunktion i syfte att skapa enkelhet, helhetssyn och nytta för kunden (skogsägaren) och en effektivare förvaltning hos myndigheterna med utgångspunkt i förordningen (2013:44) om en gemensam inlämningsfunktion för skogsägare. Utskottet konstaterade även att Skogsstyrelsen hade gjort en genomlysning av vilka möjligheter till förenkling som finns i regelverket och att förslagen hade remissbehandlats. Merparten av förslagen har genomförts genom beslut om ändringar i lagar, förordningar och föreskrifter.

I sitt ställningstagande konstaterade utskottet att Skogsstyrelsen, som en del i den tidigare regeringens arbete med att förenkla för företagen, i juli 2014 fick i uppdrag att utreda två möjligheter till förenkling i skogsvårdslagstiftningen. I uppdraget ingick att beskriva hur Skogsstyrelsens arbete bör organiseras för att göra det möjligt att förkorta tiden från det att en avverkningsanmälan kommer in till myndigheten till dess att avverkningen får påbörjas från sex veckor till tre eller fyra veckor och att analysera möjligheten att ta bort kravet på att redovisa uttag av skogsbränsle (Grot) i avverkningsanmälan. Uppdraget redovisades i mars 2015 (meddelande 1/2015). Förslaget bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Regeringen om att förenkla för företagen

I budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1 utg.omr. 24 Näringsliv) framhåller regeringen att ett viktigt arbete under mandatperioden är att göra det enklare för företag att utveckla och driva sina verksamheter. Det poängteras att det är en central faktor för hållbar tillväxt och sysselsättning att svenska företag har konkurrenskraftiga förutsättningar i förhållande till omvärlden. Det är viktigt att reglerna är ändamålsenliga så att den administration som krävs för att följa dem hålls till ett minimum. Vidare påpekar regeringen att myndigheters service och bemötande samt att de har korta handläggningstider är av stor vikt för ett konkurrenskraftigt företagsklimat.

Under perioden 2015–2018 kommer regeringens förenklingsarbete att inriktas på områdena Bättre service och Mer ändamålsenliga regler, som kommer att följas upp mot fyra mål. De två målen för området Bättre service är att det ska bli enklare att lämna uppgifter samt att servicen ska förbättras och att handläggningstiderna ska bli kortare. För området Mer ändamålsenliga regler är målen att regler ska främja företagets tillväxt samt att kostnaderna till följd

av regler ska minska. Regeringen anger vidare att digitalt framstående myndigheter ger en grund för att förenkla för företag.

I februari 2016 undertecknade regeringen en avsiktsförklaring för digital förnyelse av det offentliga Sverige tillsammans med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Syftet är att samverka för att skapa en offentlig e-förvaltning som möter upp mot medborgares, organisationers och företags förväntningar i ett alltmer digitaliserat samhälle. Ett av de prioriterade områdena är att förenkla för företag genom t.ex. minskad byråkrati och ökad möjlighet till självservice.

Löpande regelförenklingsuppdrag

Regeringen har gett ett antal myndigheter, däribland Skogsstyrelsen, i uppgift att följa upp och arbeta mot att öka servicen, minska handläggningstiderna och öka förståelsen för företagens villkor. Följande mål har satts upp för arbetet:

- År 2020 ska handläggningstiderna på myndigheterna ha minskat jämfört med 2014.
- År 2020 ska fler företagare vara nöjda med sina kontakter med myndigheter jämfört med 2014.
- År 2020 ska myndigheter ha ett mer systematiskt samråd med företagare än 2014.

Rapportering ska årligen ske till Tillväxtverket senast den 1 april. Projektet löper under perioden 2014–2021.

Utskottets ställningstagande

Utskottet instämmer i regeringens uppfattning att det är en central faktor för hållbar tillväxt och sysselsättning att svenska företag har konkurrenskraftiga förutsättningar i förhållande till omvärlden. Regler ska vara ändamålsenliga och den administration som krävs för att följa regelverken ska hållas till ett minimum. Utskottet finner ingen anledning att betvivla regeringens strävan efter att upprätthålla en hög ambitionsnivå i arbetet med att förenkla för företag i allmänhet och förutsätter att detta också gäller de som är verksamma inom skogsbruket och skogsindustrin.

Utöver detta allmänna konstaterande vill utskottet erinra om att regeringen har gett ett antal myndigheter, däribland Skogsstyrelsen, i uppgift att följa upp och arbeta mot att öka servicen, minska handläggningstiderna och öka förståelsen för företagens villkor. Konkreta förslag på förenklningar i skogsvårds- lagstiftningen bereds dessutom för närvarande inom Regeringskansliet.

Med det anförda avstyrks motionerna 2015/16:1363 (C) yrkande 6 och 2015/16:2607 (M) yrkande 3.

Gemensam inlämningsfunktion

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om en gemensam inlämningsfunktion.

Jämför reservation 5 (C).

Motionen

I Centerpartiets kommittémotion 2015/16:3018 av Eskil Erlandsson m.fl. framhålls vikten av regelförenklingar. Genom enklare regelverk och bättre service från myndigheterna kan företagarna fokusera på att driva företag. Motionärerna begär ett uttalande från riksdagen om att regelförenkling och bättre myndighetskontakter där du lämnar alla uppgifter en gång till ett ställe är viktiga fokusområden för att kunna utveckla skogsnäringen (yrkande 20).

Kompletterande uppgifter

Våren 2015 överlämnade Uppgiftslämnarutredningen sitt slutbetänkande Uppgiftslämnarservice för företagen (SOU 2015:33) till närings- och innovationsminister Mikael Damberg. Tillsammans med flera myndigheter har utredningen arbetat med att realisera webbtjänsten verksamt.se. Tjänsten hämtar företagets alla grunduppgifter ur olika datakällor och målet är att minska och förenkla företagets uppgiftslämnande. Ett förenklat uppgiftslämnande förväntas minska företagets kostnader men även den arbetsbörda som uppstår när snarlika uppgifter behöver lämnas flera gånger till olika myndigheter.

När det gäller den gemensamma inlämningsfunktion som har nämnts i det föregående avsnittet kan utskottet konstatera att en första version av tjänsten lanserades våren 2015. Under 2016 kommer en uppdaterad version som omfattar fler ärendetyper och mer funktionalitet. Senast till 2018 ska den gemensamma inlämningsfunktionen vara färdigställd. En delredovisning av arbetet ska lämnas senast den 31 augusti 2016.

Utskottets ställningstagande

Som framgår ovan pågår det arbete med att utveckla en gemensam inlämningsfunktion av det slag som efterfrågas i motion 2015/16:3018 (C) yrkande 20. Det saknas därför skäl för riksdagen att bifalla förslaget och motionen avstyrks således i den aktuella delen.

Definitionen av skog och skyddad skog

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om definitionen av skog och skyddad skog.

Jämför reservation 6 (SD).

Motionen

I kommittémotion 2015/16:2077 av Anders Forsberg m.fl. (SD) konstateras det att regeringen vid beräkning av andelen skyddad skog endast tar med produktiv skogsmark. Motionärerna konstaterar att många andra länder använder FN:s livsmedels- och jordbruksorganisations (FAO) definition av skogsmark, vilken även inkluderar skogsimpediment och sådan mark som i Sverige närmast kan kallas för parker och strövområden. Motionärerna anser att regeringen bör ansluta sig till FAO:s definition av skyddad skog och begär därför ett tillkännagivande från riksdagen med den inriktningen (yrkande 6).

Tidigare riksdagsbehandling och kompletterande uppgifter

Tidigare riksdagsbehandling

Våren 2015 avstyrkte utskottet ett motionsyrkande (SD) som hade vissa likheter med det nu aktuella (bet. 2014/15:MJU11). Utskottet hänvisade bl.a. till att riksdagen i betänkande 2007/08:MJU18 (s. 32) framhöll att det var angeläget att ansluta den svenska definitionen till den brett spridda definition som används av FAO. Detta inte minst för att öka jämförbarheten mellan olika länders markanvändning och skogsresurser. Utskottet anförde också att ett reformerat skogsmarksbegrepp dessutom kan väntas öka enhetligheten i begrepps-användningen inom landets gränser, vilket också är positivt. Riksdagen biföll förslaget som senare infördes i skogsvårdslagen (2 §). Ändringen innebar att skogsmark delades upp i produktiv respektive improduktiv skogsmark. Begreppet träd- och buskmark infördes och begreppet skogliga impediment förtydligades så att det framgår att detta begrepp innefattar improduktiv skogsmark samt träd- och buskmark.

Regeringen om definitionen av skyddad skog

I juni 2015 bevarade klimat- och miljöminister Åsa Romson en interpellation av Anders Forsberg (SD) om skyddad skog (ip. 2014/15:655). Ministern refererade uppgifter från SCB som gav vid handen att per den sista december 2014 hade 3,7 procent av den produktiva skogsmarken ett långsiktigt skydd enligt miljöbalken. Till detta kommer områden där det långsiktiga skyddet är säkrat

men där länsstyrelsernas beslutsprocess ännu inte är slutförd. Totalt uppskattades att ca 5 procent av den produktiva skogsmarken har eller i närtid kommer att få ett formellt skydd. Utöver de formellt skyddade områdena avsätter skogsbruket på frivillig basis ca 5 procent av den produktiva skogsmarken.

Diskussionen om att det inte skulle vara meningsfullt att räkna improduktiv skog ansåg ministern bara handla om en statistikuppgift. Vidare angav hon att hon inte såg några problem med att inkludera den improduktiva skogsmarken och då säga att skyddet är 7 procent.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser inte att det finns någon anledning att ompröva den gällande definitionen av produktiv skogsmark eller av vad som ska räknas in i begreppet skyddad skog med anledning av vad som anförs i motion 2015/16:2077 (SD) yrkande 6. Motionen avstyrks således i den aktuella delen.

Skogsnäringen och träskyddsbranschen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om den svenska skogsnäringens och träskyddsbranschens betydelse.

Motionen

Sverige är världens näst största exportör av papper, pappersmassa och trävaror framhålls det inledningsvis i motion 2015/16:1107 av Said Abdu (FP). Motionären beskriver sedan den betydande roll som den svenska skogsnäringen och träskyddsbranschen spelar och de problem som branschen möter, bl.a. när det gäller bestämmelser kring användning och beskattning av träskyddsmedel. Motionären begär att riksdagen genom ett tillkännagivande ska uppmana regeringen att erkänna betydelsen av den svenska skogsnäringen och träskyddsbranschen och att inte försvåra deras näringsförutsättningar.

Vissa kompletterande uppgifter

Biocidprodukter

En biocidprodukt används för att förstöra, oskadliggöra, hindra, förhindra verkningsarna av eller på annat sätt kontrollera skadliga organismer på annat sätt än genom enbart fysisk eller mekanisk inverkan.

Tillhandahållande på marknaden och användning av biocidprodukter regleras i EU:s biocidförordning och under en övergångsperiod även i nationell

rätt. Syftet med EU:s biocidförordning är att harmonisera reglerna för att förbättra den fria rörligheten för biocidprodukter inom unionen och samtidigt säkerställa en hög skyddsnivå både för människors och djurs hälsa och för miljön. Bestämmelserna i förordningen bygger på försiktighetsprincipen. Huvudregeln är att biocidprodukter ska vara godkända för att få tillhandahållas på marknaden och användas.

Det finns 22 olika typer av biocidprodukter enligt EU:s biocidförordning. Exempel på biocidprodukter är desinfektionsmedel, träskyddsmedel, myggmedel, råttgifter och båtbottnfärger.

Svar på skriftlig fråga om träskyddsbranschen

I december 2015 besvarade närings- och innovationsminister Mikael Damberg en fråga från Hans Rothenberg (M) om den svenska träskyddsnäringens konkurrenskraft (fr. 2015/16:375).

Damberg konstaterade att en mer biobaserad samhällsekonomi med en ökad användning av trä som råvara för innovativa produkter är en förutsättning för att klara klimatomställningen. När det gäller bestämmelser om träskyddsmedel hänvisade ministern till reglerna i EU:s biocidförordning och att bestämmelserna i förordningen bygger på försiktighetsprincipen. Huvudregeln är att biocidprodukter ska vara godkända för att få tillhandahållas på marknaden och användas.

Vidare anförde Damberg att regeringen arbetar kontinuerligt för att skapa goda ramvillkor för företag att verka och utvecklas i Sverige. Forskning, innovation och kompetensförsörjning är i fokus för detta arbete och utgör viktiga förutsättningar för fortsatt utveckling av hållbara och innovativa produkter och tjänster. Utvecklingen mot en mer biobaserad ekonomi kan på det sättet bidra till ökad tillväxt och sysselsättning i hela landet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare i betänkandet redovisat en positiv hållning till att ta vara på den svenska skogen och att kombinera den med den innovationskraft som finns i landet. Denna grundsyn kan anses ha en bred politisk förankring i riksdagen. Ett tillkännagivande om den svenska skogsnäringens betydelse så som föreslås i motion 2015/16:1107 (FP) kan därför inte anses vara påkallat.

Utskottet anser inte heller att den del av den nyssnämnda motionen som är inriktad på träskyddsbranschen bör föranleda några åtgärder från riksdagens sida. Här hänvisar utskottet till rådande reglering på EU-nivå av användningen av träskyddsmedel. Med det anförda avstyrks motion 2015/16:1107.

Rådgivning om natur- och kulturmiljövården

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om Skogsstyrelsens rådgivning om natur- och kulturmiljövården och om arbetet med att registrera okända forn- och kulturlämningar.

Jämför reservation 7 (SD).

Motionen

I Sverigedemokraternas kommittémotion 2015/16:2077 av Anders Forsberg m.fl. slås det fast att det är ett brott mot kulturmiljölagen (1988:950) att förstöra eller skada fornlämningar. Trots det visar Skogsstyrelsens och Riksantikvarieämbetets (RAÄ) årliga inventering att nästan hälften av de inventerade forn- och kulturlämningarna har påverkats eller skadats i samband med skogsbruk.

Motionärerna vill att Skogsstyrelsen ska utöka sin rådgivning kring natur- och kulturmiljövårdsåtgärder inom skogsbruket och begär därför ett tillkännagivande med den inriktningen (yrkande 7). De vill även stödja arbetet med att registrera hittills okända forn- och kulturlämningar som underlättar skogsägarens och skogsentreprenörens arbete för att upptäcka och förhindra skador på fornlämningar i skogen (yrkande 8).

Kompletterande uppgifter

Regeringen om arbetet med natur- och kulturmiljövård i skogen

Av budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1 utg.omr. 23) framgår att det i samband med avverkning förekommer brister i hänsyn gällande hänsynskrävande biotoper, skyddszoner till vattendrag, sjöar, åkermark och myrar, körning över vattendrag samt hänsyn till kulturmiljöer i skog.

Vidare framgår det att Skogsstyrelsen har tagit fram målbilder för god miljöhänsyn i samarbete med skogssektorn. Målbilderna talar om vilken hänsyn som skogsbruket i genomsnitt behöver ta vid skogsbruksåtgärder. Skogsnäringen har påbörjat genomförandet genom framför allt anpassning av sina instruktioner och utbildningar.

Målbilderna utgör även grunden för det uppföljningssystem som Skogsstyrelsen utvecklar i samverkan med sektorn. Skogsstyrelsen har genomfört målbildsutbildningar till ett brett spektrum av skogliga aktörer, med totalt ca 300 deltagare.

Skogsstyrelsen och RAÄ har under 2015 gemensamt verkat för att minska skadorna på kulturmiljön i samband med skogsbruk. I norra Norrland har ett samlat initiativ från skogsbruket och berörda myndigheter resulterat i betydligt minskade skador.

Det har även gjorts en översyn av föreskrifter och allmänna råd med prioritering av miljöhänsyn och artskydd. Skogsstyrelsen har även arbetat för att göra skogsvårdslagens krav på miljöhänsyn tydligare genom utveckling av praxis. Förelägganden om skogsvårdsåtgärder och förbud enligt 30 § skogsvårdslagen (den s.k. hänsynsparagrafen) har ökat.

Regeringen anger vidare att den har en tydlig ambition att skyddsvärda skogar inte ska avverkas utan bevaras antingen genom formellt skydd eller frivilliga avsättningar. Stora ansträngningar bör göras av såväl staten som skogsbruket för att skyddsvärda skogar inte avverkas. Det finns ett stort antal hotade skogslevande arter, och de flesta skogliga naturtyperna har inte uppnått gynnsam bevarandestatus.

Skogsstyrelsens utvärderingar under 2000-talet visar på brister i skogsbrukets miljöhänsyn vid föryngringsavverkningar. Hänsynskrävande biotoper, forn- och kulturlämningar och vattendrag skadas i alltför hög utsträckning. Regeringens ambition är att miljöhänsynen ska öka i den brukade skogen och att skadorna ska minska.

Nya och reviderade målbilder för god miljöhänsyn

I december 2015 föreslog skogssektorn i bred samverkan ett antal nya målbilder för god miljöhänsyn. Förslagen på nya målbilder och på reviderade befintliga målbilder gick ut på remiss i december 2015. Sista svarsdag var den 15 februari 2016.

Skogens kulturarv

Under 2015 har Skogsstyrelsen och Riksantikvarieämbetet (RAÄ) genomfört insatser i samverkan för att öka effektiviteten i arbetet med att bevara och utveckla skogens kulturarv.

Regeringsuppdraget Kulturarv i skogen (KIS) har RAÄ bedrivit tillsammans med Skogsstyrelsen och i samråd med länsstyrelserna och berörda aktörer. Uppdraget omfattar redovisning av vilka åtgärder som har vidtagits för att förhindra skador på kulturmiljöer i samband med skogsbruksåtgärder. Projektet omfattar dels sammanställning av tidigare arbete, dels genomförande av åtgärder som föreslogs i ett gemensamt projekt mellan RAÄ och Skogsstyrelsen 2013. Regeringsuppdraget ska rapporteras till Näringsdepartementet i april 2016.

RAÄ och Skogsstyrelsen har även fortsatt att utveckla Skogsstyrelsens hänsynsuppföljning av skogsbrukets skador på kulturmiljöer (forn- och kulturlämningar). Skadeuppföljningen görs inom ramen för Skogsstyrelsens arbete med uppföljningar av skogsbrukets miljöhänsyn. Resultat från ett tidigare projekt används nu som indikator för miljö kvalitetsmålet Levande skogar. RAÄ har tillsammans med Skogsstyrelsen avrapporterat kontrollinventeringen och kalibrerat detta instrument för att utveckla hänsynsuppföljningen. Avsikten är att skadorna på skogliga kulturlämningar ska minska.

Projektet Kvalitetssäkring Skog och historia drivs av RAÄ och Skogsstyrelsen under perioden 2012–2016. Syftet är att granska och registrera de lämningar som framkom genom ett tidigare arbetsmarknadsprojekt. Kvalitetssäkringen anses vara nödvändig för att informationen ska bli tillförlitlig för markägare, myndigheter och allmänhet. Arbetet innebär kortfattat att en erfaren arkeolog i fält kontrollerar och redigerar dokumentationen och sedan registrerar uppgifterna i RAÄ:s digitala fornminnesinformationssystem (FMIS).

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att det finns brister i den miljöhänsyn som tas i samband med avverkning och att regeringens ambition är att skadorna ska minska. Vidare noterar utskottet att det har genomförts en översyn av föreskrifter och allmänna råd med prioritering av miljöhänsyn och artskydd. Därutöver vill utskottet framhålla att Skogsstyrelsen tillsammans med skogssektorn för närvarande håller på att ta fram nya målbilder för god miljöhänsyn och ett system för att följa upp arbetet i förhållande dessa målbilder. Utskottet förutsätter att de nya målbilderna kommer att kommuniceras på ett tydligt sätt till berörda aktörer genom olika former av rådgivnings- och utbildningsinsatser. Ett tillkännagivande med den inriktningen som föreslås i motion 2015/16:2077 (SD) yrkande 7 kan därför inte anses vara påkallat. Motionen avstyrks även i den del där det föreslås ett tillkännagivande om stöd till arbetet med att registrera okända forn- och kulturlämningar (yrkande 8). Här hänvisar utskottet till det ovan redovisade utredningsarbete som kommer att avrapporteras under våren 2016 och till det arbete som redan pågår med att granska och registrera sådana lämningar som har identifierats tidigare. Ett kvalitetssäkrat digitaliserat och koordinatsatt underlag ökar förutsättningarna för att forn- och kulturlämningar inte ska skadas i samband med olika av skogsbruksåtgärder.

Genomförandet av EU:s naturvårdsdirektiv

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om genomförandet av EU:s naturvårdsdirektiv i Sverige.

Jämför reservation 8 (SD).

Motionen

I kommittémotion 2015/16:2077 av Anders Forsberg m.fl. (SD) sägs det att skogsbruk i praktiken skulle vara förbjudet om det s.k. artskyddsdirektivet följdes strikt. Motionärerna anser att genomförandet av direktivet i den svenska lagstiftningen (främst genom artskyddsförordningen [2007:845]) går

betydligt längre än vad som krävs. De begär ett tillkännagivande från riksdagen om art- och habitatdirektivet respektive fågeldirektivet och dess genomförande i lagstiftningen (yrkande 9).

Motionärerna anser att man inte kan använda den svenska rapporteringen av art- och habitatdirektivet som utgångspunkt för en utvärdering av vare sig miljömålet Levande skogar i stort eller huruvida vissa naturtyper mer specifikt har gynnsam status eller inte. Motionärerna anser att Sverige – bortsett från befintliga definitioner på EU-habitaten – i stället bör sätta upp mål för bevarandet som baseras på egna definitioner av olika naturtyper.

Tidigare behandling och kompletterande uppgifter

EU:s naturvårdsdirektiv

EU:s art- och habitatdirektiv (direktiv 92/43 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter) ska bidra till att säkerställa den biologiska mångfalden genom att bevara livsmiljöer, vilda djur och växter. Vidare finns EU:s fågeldirektiv (direktiv 2009/147 om bevarande av vilda fåglar). Direktivet innehåller regler till skydd för samtliga naturligt förekommande och vilt levande fågelarter inom EU, liksom deras ägg, reden och boplatser. Både art- och habitatdirektivet och fågeldirektivet är minimidirektiv, vilket innebär att medlemsländerna inte får införa regler som innebär ett mindre strängt skydd än vad direktiven föreskriver.

Inom ramen för det s.k. Refitprogrammet, dvs. kommissionens program om lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat (KOM(2015) 215) har kommissionen under 2015 inlett en kontroll av naturvårdsdirektiven för att bedöma om dessa är lämpliga för sitt syfte. Kontrollen kommer att omfatta frågor om lagstiftningens ändamålsenlighet, effektivitet, konsekvens, relevans och EU-mervärde.

Artskyddsförordningen och EU

Artskyddsförordningen bygger på bemyndiganden i miljöbalkens åttonde kapitel för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att utfärda regler till skydd för hotade djur- och växtarter utöver vad jakt- och fiskelagstiftningen innebär. Genom artskyddsförordningen har en väsentlig del av bestämmelserna i EU:s naturvårdsdirektiv genomförts i svensk lagstiftning. Förordningen omfattar dels de arter som skyddas enligt de båda direktiven, dels vissa andra vilt levande arter som är hotade i Sverige.

Tillkännagivande om förändring av naturvårdsdirektiven

Våren 2015 behandlade utskottet ett antal motionsyrkanden med koppling till EU:s naturvårdsdirektiv (bet. 2014/15:MJU12). Utskottet anförde att det naturvårdsarbete som bedrivs inom EU genom art- och habitatdirektivet och fågeldirektivet är angeläget för att bevara livsmiljöer och vilda djur och växter inom EU och för att säkerställa att EU lever upp till internationella åtaganden

på området. Direktiven ansågs även utgöra en viktig ram för de åtgärder som vidtas för hotade arters bevarande i Sverige. Samtidigt ansåg utskottet att regelverket för skydd av värdefulla miljöer och arter i EU bör anpassas efter de olika nationella förutsättningarna. Mot den bakgrunden biföll riksdagen ett motionsyrkande (C, M, FP, KD) och uppmanade regeringen att verka för att förändra art- och habitatdirektivet så att klassificeringen av hotade djur och växter i högre grad kan avgöras i Sverige.

Avrapportering om bevarandestatus

Av budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1 utg.omr. 20 Allmän miljö- och naturvård) framgår att Sverige rapporterar bevarandestatus för skogstyper och skogslevande arter som omfattas av EU:s art- och habitatdirektiv. Den senaste rapporteringen (2013) visade att 15 av de 16 skogliga naturtyper som omfattas av direktivet har dålig eller otillräcklig bevarandestatus. Vidare bedömdes att 20 av 32 skogslevande arter har dålig eller otillräcklig bevarandestatus. Det angavs vidare att merparten av dagens brukade skogar saknar de flesta av de kvaliteter som gäller för habitatdirektivets naturtyper.

Nästa avrapportering till EU enligt ovan ska göras 2019.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar inledningsvis att riksdagen genom ett tillkännagivande våren 2015 har uppmanat regeringen att verka för att förändra art- och habitatdirektivet så att klassificeringen av hotade djur och växter i högre grad kan avgöras i Sverige. Därutöver pågår för närvarande en översyn av EU:s s.k. naturvårdsdirektiv i vilken bl.a. frågor om lagstiftningens ändamålsenlighet, effektivitet, konsekvens, relevans och EU-mervärde ska följas upp.

När det gäller genomförandet av direktiven i Sverige som tas upp i motion 2015/16:2077 (SD) yrkande 9 vill utskottet erinra om att de aktuella direktiven är minimidirektiv och att det således är upp till respektive medlemsland att avgöra om man vill gå längre än vad som krävs i direktivet.

Utskottet anser vidare att utfallet av den nyssnämnda översynen och regeringens åtgärder med anledning av det ovan refererade tillkännagivandet bör avvaktas innan det finns skäl för riksdagen att vidta några åtgärder i enlighet med vad som anförs i motionen om genomförandet av naturvårdsdirektiven i Sverige. Motionen avstyrks således i den aktuella delen.

Skogsstyrelsens arbete med nyckelbiotoper

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om Skogsstyrelsens arbete med nyckelbiotoper.

Jämför reservation 9 (SD).

Motionen

I kommittémotion 2015/16:2077 av Anders Forsberg m.fl. (SD) begärs ett tillkännagivande om Skogsstyrelsens arbete med nyckelbiotoper (yrkande 10). Motionärerna menar att de s.k. nyckelbiotoperna är till stor nackdel för många markägare, som ofta hamnar i en expropriationsliknande situation utan möjlighet till rimlig kompensation. För att ett område som har pekats ut som en möjlig nyckelbiotop ska leda fram till en ekonomisk uppgörelse med markägaren måste det skyddas i ett formellt avtal, vanligen som ett naturreservat, biotopskyddsområde eller genom ett naturvårdsavtal. Skogsstyrelsen har inventerat nyckelbiotoper och även om det inte fattas beslut om något formellt skydd av den aktuella marken kvarstår den i förteckningen över nyckelbiotoper och kan i praktiken alltså inte avverkas. Nya ställningstaganden kring möjliga nyckelbiotoper görs mycket sällan och det saknas rutiner för att avföra möjliga nyckelbiotoper som inte leder fram till ett formellt skydd.

Motionärerna anser att Skogsstyrelsen bör genomföra en översyn av dagens nyckelbiotoper, för att vissa känsliga naturtyper inte ska vara varken över- eller underrepresenterade. Dessutom bör Skogsstyrelsen löpande avregistrera nyckelbiotoper som inte längre är ändamålsenliga.

Tidigare behandling och kompletterande uppgifter

Nyckelbiotoper

Nyckelbiotoper är skogsområden med mycket höga naturvärden. Dessa områden har egenskaper som gör att de är viktiga för att hotade eller missgynnade arter i skogen ska ha möjlighet att överleva.

Av budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1 utg.omr. 20) framgår att Naturvårdsverket vid olika tillfällen har redovisat omfattningen av värdefulla skogar som saknar formellt skydd, s.k. värdekärnor. De kända arealerna utgörs framför allt av värdefulla skogar som är utpekade av länsstyrelserna samt nyckelbiotoper och områden med höga naturvärden som har pekats ut av Skogsstyrelsen.

De kända arealerna omfattar ca 880 000 hektar produktiv skogsmark nedanför den fjällnära gränsen. En del av denna areal torde omfattas av frivilliga avsättningar. Den exakta arealen av oskyddade värdekärnor är okänd men Naturvårdsverket bedömer att den totalt kan uppgå till 1,3–1,5 miljoner hektar produktiv skogsmark nedanför den fjällnära gränsen. Omfattningen av avverkade kända nyckelbiotoper och områden med höga naturvärden har via satellitbildsanalys skattats till omkring 2 000 hektar per år. Arealen oregistrerade värdekärnor som avverkas är sannolikt högre. Det sker även ett naturligt tillskott av nyckelbiotoper genom att hänsynskrävande biotoper och andra områden med höga naturvärden med tiden uppnår nyckelbiotopsstatus. Under 2014 registrerade Skogsstyrelsen 993 nya nyckelbiotoper med en areal om 5 100 hektar.

Skogsstyrelsens arbete med nyckelbiotoper

Skogsstyrelsen har inventerat nyckelbiotoper sedan 1990. Nyckelbiotopsinventeringen har genomförts i hela landet med en gemensam metod. Drygt 50 olika typer av nyckelbiotoper har definierats. Vid inventeringen har alla områden bedömts, avgränsats och beskrivits i fält av specialutbildad personal.

Resultaten av inventeringarna används till rådgivning och planering av insatser för naturvården. Alla inventerade nyckelbiotoper har registrerats och finns redovisade på Skogsstyrelsens webbsida.

Skogsstyrelsen verkar för att natur- och kulturmiljövärden i nyckelbiotoper bevaras och utvecklas. Vissa områden bör lämnas orörda medan andra kräver naturvårdande skötsel.

Enligt uppgift från Skogsstyrelsen gallrar eller korrigerar man registret över nyckelbiotoper i de fall det upptäcks felaktigheter i registreringen. Däremot tar man inte bort de nyckelbiotoper som av någon anledning har blivit förstörda. I de fallen görs dock en notering i registret om de skador som har uppkommit. Att myndigheten behåller dessa biotoper i registret motiveras med att man vill bevara en historik över de nyckelbiotoper som en gång har registrerats.

I regleringsbrevet för 2016 fick Skogsstyrelsen i uppdrag att i samarbete med Naturvårdsverket utvärdera regeringsuppdraget Nationell strategi för formellt skydd av skog. I arbetet ingår bl.a. att redovisa arealer och geografisk fördelning av kända värdefulla skogar som saknar formellt skydd och vilka av dessa som omfattas av frivilliga avsättningar samt att analysera behovet av kompletterande kartläggning av okända värdefulla skogar. Resultatet från utvärderingen ska kunna användas i regeringens arbete med att utveckla nya etappmål för skydd av skog. Uppdraget ska redovisas senast den 31 december 2016.

Utskottets ställningstagande

Utskottet finner inte anledning att vidta några åtgärder med anledning av vad som anförs i motion 2015/16:2077 (SD) yrkande 10 om Skogsstyrelsens arbete med nyckelbiotoper. Att Skogsstyrelsen bibehåller visst statistikunderlag kring värdefulla naturområden som har påverkats av skogsbruk eller annan verksamhet förefaller rimligt med hänsyn till myndighetens uppgift att följa upp skogstillståndet i allmänhet och miljö kvalitetsmålet Levande skogar i synnerhet. Vidare vill utskottet påminna om att det för närvarande pågår en översyn av omfattningen och den geografiska utbredningen av kända värdefulla skogar som ska kunna ligga till grund för regeringens arbete med att utveckla nya etappmål för skydd av skog. Utfallet av denna översyn kan ha betydelse för den fortsatta hanteringen av nyckelbiotoperna och bör därför avvakta innan det finns skäl för riksdagen att agera i frågan. Motionen avstyrks i den aktuella delen.

Skogspolitiken och EU

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller ett motionsyrkande om att regeringen på EU-nivå ska värna den nationella beslutanderätten över skogsfrågor.

Jämför reservation 10 (S, MP, V).

Motionen

EU har ingen gemensam skogspolitik, sägs det inledningsvis i kommittémotion 2015/16:2607 av Ulf Berg m.fl. (M). Ansvar för skogspolitiken ligger i stället hos de enskilda medlemsstaterna. Motionärerna konstaterar dock att det pågår ett arbete inom EU med att ta fram en ny skogsstrategi. Här betonar motionärerna vikten av att en sådan strategi avgränsas för att EU inte ska få inflytande över detaljer i den svenska skogspolitiken eller att onödiga administrativa och byråkratiska hinder tillkommer. Motionärerna anser att regeringen även fortsättningsvis måste värna den nationella beslutanderätten över skogsfrågor. Ett riksdagsuttalande med den innebörden efterfrågas (yrkande 2).

Tidigare behandling och kompletterande uppgifter

Regeringen om EU:s skogspolitik

I budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1 utg.omr. 23) framhåller regeringen att den värnar den nationella skogspolitiken och noggrant följer nya EU-initiativ påverkan på den svenska skogen och skogsnäringssektorn. Regeringen anser att de EU-insatser som berör skogsområdet även fortsättningsvis bör vara begränsade och respektera subsidiaritetsprincipen. Vidare konstaterar regeringen att även om det inte finns en gemensam skogspolitik i EU kan svenskt skogsbruk påverkas av en utvecklad unionspolitik på t.ex. klimat- och energiområdet varför goda ramvillkor för hållbart skogsbruk behöver bevaras och utvecklas också i sådana EU-sammanhang. Vidare har regeringen för avsikt att spela en aktiv roll avseende skogsfrågor i det internationella arbetet.

EU:s skogsstrategi

Hösten 2013 presenterade kommissionen ett förslag till en ny skogsstrategi¹. Den dåvarande borgerliga regeringens övergripande ståndpunkt i sammanhanget var att skogspolitik är nationell kompetens och om kommissionen använder sin initiativrätt måste subsidiaritetsprincipen respekteras. Samtidigt värdesattes att strategin syftar till att förbättra samordningen på EU-nivå. Regeringen ansåg det vara av största vikt att även den uppdaterade skogsstrategin

¹ KOM(2013) 659 En ny EU-skogsstrategi: för skogarna och den skogsbaserade sektorn.

beaktar de olika förutsättningar som råder i EU:s medlemsstater samt respekterar och kompletterar medlemsstaternas nationella skogspolitik.

Hösten 2015 antog kommissionen en flerårig genomförandeplan (Forest MAP [Multi Annual Implementation Plan]) för det fortsatta arbetet med EU:s skogsstrategi. Den fleråriga genomförandeplanen utarbetades i dialog mellan medlemsstaterna och den rådgivande Ständiga skogsbrukskommittén. I syfte att operationalisera genomförandet har kommissionen också tagit fram en årsplan som förtydligar planeringen och prioriteringar för 2016.

Utskottets ställningstagande

För närvarande pågår ett arbete inom EU med att ta fram en ny skogsstrategi, vilket utskottet i grunden ser positivt på. Ett dylikt redskap kan vara användbart för att på ett övergripande plan samordna EU:s politik och för att ta till vara skogens bidrag till ett hållbart samhälle och dess potential för jobb och tillväxt.

Samtidigt ser utskottet med viss oro på att en sådan strategi blir det första steget mot en framtida gemensam skogspolitik inom EU, vilket med stor sannolikhet skulle kunna få betydande negativa konsekvenser för Sverige och för den svenska skogsbruksmodellen. Redan i dag påverkas förutsättningarna för att bedriva en nationell skogspolitik av flera EU-direktiv och förordningar som berör skogsbruket. En än större inblandning från EU i dessa frågor riskerar också att medföra ett större fokus på detaljstyrning och leda till att administrativa och byråkratiska hinder tillkommer. Förutsättningarna för att även fortsättningsvis kunna bedriva skogsbruk i Sverige under devisen ”frihet under ansvar” kan därmed komma att kringskäras på ett sätt som utskottet anser vore olyckligt.

I likhet med vad som anförs i motion 2015/16:2607 (M) och mot bakgrund av det nyss sagda anser utskottet att det är mycket angeläget att regeringen agerar kraftfullt på EU-nivå när det gäller att hävda den nationella beslutskompetensen på det skogspolitiska området. För att säkerställa att så sker bör riksdagen ställa sig bakom förslaget om ett tillkännagivande med denna innebörd. Med det anförda tillstyrks motion 2015/16:2607 (M) yrkande 2.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett antal motionsyrkanden som har behandlats tidigare under valperioden.

Jämför särskilda yttrandena 1 (M) och 2 (SD).

Utskottets ställningstagande

De motionsförslag som tas upp i bilaga 2 rör samma eller i huvudsak samma frågor som utskottet har behandlat tidigare under valperioden i betänkandet 2014/15:MJU11 Skogspolitik. Riksdagen avslög då motionsyrkandena i enlighet med utskottets förslag. Utskottet ser ingen anledning att nu göra någon annan bedömning och avstyrker därför motionsförslagen.

Reservationer

1. Skogspolitikens övergripande inriktning, punkt 1 (SD)

av Martin Kinnunen (SD) och Runar Filper (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:2077 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkande 1 och avslår motionerna

2015/16:2409 av Göran Lindell och Daniel Bäckström (båda C) yrkandena 1 och 2 samt

2015/16:3018 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 17.

Ställningstagande

Den svenska skogen är en nationell angelägenhet. Skogsbruket är en av våra viktigaste näringar och utgör en oerhört viktig länk i den kedja som ska hålla ihop ekonomin i många regioner. I ett nationellt perspektiv utgör en skogsindustri i absolut världsklass en hörnsten i den svenska ekonomin. I slutändan bygger denna industri på en god tillgång till råvara av hög kvalitet. Samtidigt har skogen betydelse på många fler sätt än att leverera råvara till skogsindustrin, inte minst vad gäller friluftsliv, turism, kulturarv och biologisk mångfald.

Sverige har en mycket värdefull resurs i form av kunskap om och erfarenhet av skogsbruk. Detta vill vi och Sverigedemokraterna bevara, men då måste det vara ekonomiskt lönsamt att bruka skogen även i framtiden. Vi är övertygade om att den ”svenska modellen” med två övergripande och jämställda skogspolitiska mål – miljömålet och produktionsmålet – är det förhållningssätt som även fortsättningsvis kommer att kunna garantera ett ekonomiskt bärkraftigt skogsbruk samtidigt som olika miljömål kan uppnås. Vi instämmer därför i det som sägs i motion 2015/16:2077 (SD) om att riksdagen genom ett tillkännagivande ska tydliggöra att denna modell bevaras och utvecklas vidare i samarbete med skogsnäringen. Med det anförda tillstyrks den nyssnämnda motionen i den aktuella delen. Motionerna 2015/16:2409 (C) och 2015/16:3018 (C) avstyrks i de här aktuella delarna.

2. Skogspolitikens övergripande inriktning, punkt 1 (C)

av Eskil Erlandsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:3018 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 17 och avslår motionerna

2015/16:2077 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkande 1 och

2015/16:2409 av Göran Lindell och Daniel Bäckström (båda C) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Skogen är mycket viktig för Sverige och ett hållbart brukande av skogen innebär att den ska kunna producera mer samtidigt som nödvändiga hänsyn tas till miljömålen. Vidare vill jag lyfta fram betydelsen av vidareförädling av skogens produkter och vikten av att ta till vara på den potential som finns i skogsproduktrelaterade innovationer. Skogen är även en rik källa för upplevelser och rekreation, vilket inte får glömmas bort.

Jag instämmer i det som sägs i motion 2015/16:3018 (C) om att skogen och jobben i skogen spelar en avgörande roll för tillkomsten av fler jobb på landsbygden och för en hållbar utveckling i hela landet. I likhet med vad som sägs i motionen anser jag att en stor vinst med den svenska skogspolitiken har varit de övergripande principer som regelverket bygger på, däribland politikens dubbla och jämställda mål om miljö och produktion. Det behövs enkla men tydliga regler för skogen. Miljöansvar och produktion är något som ska gå hand i hand och därför har jag och Centerpartiet stor tilltro till det synsätt som genomsyrar skogsvårdslagstiftningen nämligen ”frihet under ansvar” och utan sådan förödande byråkrati som dödar engagemanget för såväl ett hållbart aktivt brukande som ett effektivt naturvårdsarbete.

I alliansregeringen bidrog Centerpartiet till att dra igång initiativet Skogsriket. Skogsriket var en vision om hur än mer nytta kan dras av alla de värden som finns och kommer från den svenska skogen som i mångt och mycket överensstämmer med det jag har anfört ovan. Detta lyckosamma och värdefulla arbete bör enligt min mening fortsätta och jag tillstyrker därför förslaget i motion 2015/16:3018 (C) om att riksdagen genom ett tillkännagivande bör framföra detta till regeringen. Samtidigt avstyrker jag motion 2015/16:2077 (SD) i delar som är aktuella i detta avsnitt. Även motion 2015/16:2409 (C) avstyrks.

3. Nationellt skogsprogram, punkt 2 (S, MP, V)

av Matilda Ernkrans (S), Isak From (S), Maria Strömkvist (S), Jan-Olof Larsson (S), Stina Bergström (MP), Monica Haider (S), Jens Holm (V) och Marianne Pettersson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:1363 av Kristina Yngwe m.fl. (C, M, FP, KD) yrkande 5,

2015/16:2454 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 4,

2015/16:2607 av Ulf Berg m.fl. (M) yrkande 1 och

2015/16:3018 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkandena 18 och 19.

Ställningstagande

Den borgerliga regeringen inledde arbetet med att utarbeta ett nationellt skogsprogram och den nuvarande regeringen har fortsatt detta arbete.

När utskottet under det förra riksmötet tog ställning till motioner liknande de nu aktuella om skogsprogrammets inriktning redovisades bl.a. att det ska omfatta ekonomiska, sociala och miljömässiga värden och syfta till att skogen och dess hela värdekedja ytterligare bidrar till utvecklingen mot ett hållbart samhälle och en växande biobaserad samhällsekonomi. Vidare framfördes att satsningen på Skogsriket och erfarenheterna från den utgör en av grunderna för utvecklingen av ett nationellt skogsprogram.

Vi kan inte se att inriktningen på det pågående arbetet med det nationella skogsprogrammet avviker i någon betydande utsträckning från det som efterfrågas i motionerna 2015/16:1363 (C, M, FP, KD), 2015/16:2454 (M), 2015/16:2607 (M) och 2015/16:3018 (C). Således saknas det skäl för riksdagen att bifalla motionerna i de delar som gäller inriktningen på det nationella skogsprogrammet.

4. Regelförenkling, punkt 3 (M, C, L, KD)

av Jonas Jacobsson Gjørtler (M), Johan Hultberg (M), Gunilla Nordgren (M), Lars Tysklind (L), Jesper Skalberg Karlsson (M), Eskil Erlandsson (C) och Magnus Oscarsson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2015/16:1363 av Kristina Yngwe m.fl. (C, M, FP, KD) yrkande 6 och
2015/16:2607 av Ulf Berg m.fl. (M) yrkande 3.

Ställningstagande

Vi vill att hela Sverige ska leva. Då behöver människor kunna bo och verka på landsbygden. Hela Sveriges utvecklingskraft, tillväxtpotential och sysselsättningsmöjligheter ska tas till vara, och människor och företag över hela vårt land ska ges möjligheter att växa och utvecklas.

När det gäller företagandets villkor instämmer vi i det som sägs i motion 2015/16:1363 (C, M, FP, KD) om att det är viktigt att regelkrånglet och den administrativa bördan minskar för att fler människor ska vilja starta och driva företag på landsbygden. Alliansregeringen bidrog till att utvecklingen på detta område går åt rätt håll, men ytterligare förenklingsarbete är avgörande för de gröna näringarna. Därigenom kan företagen spara både tid och pengar och får möjlighet att fokusera på sin verksamhet. Vi anser att målsättningen bör vara att grundläggande uppgifter om företaget och dess verksamhet bara ska behöva lämnas en gång och till ett ställe. Arbetet med att reducera den administrativa bördan för företagen och underlätta kontakten med myndigheterna måste fortsätta. Genom enklare regelverk och bättre service från myndigheterna kan företagen fokusera på att driva företag. Alliansen fattade i regeringsställning beslut om flera förenklingar för skogsföretagen och skogsägarna samt om att genomföra djupare analyser för att eventuellt införa ytterligare förenklingar. Vi anser att det behövs ambitiösa mål när det gäller att förenkla för företag och anser därmed att regeringen bör fortsätta arbetet med regel-förenkling som har bäring på skogsbruket och tillstyrker därför förslaget i den nyssnämnda motionen om att riksdagen genom ett tillkännagivande ska uppmana regeringen att fortsätta förenkla reglerna för skogsägare. Vi står också bakom det liknande förslaget i motion 2015/16:2607 (M) där även behovet av fortsatt regelförenkling för skogsindustrin lyfts fram.

5. Gemensam inlämningsfunktion, punkt 4 (C)

av Eskil Erlandsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:3018 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 20.

Ställningstagande

Det ska vara så enkelt som möjligt att starta och driva företag. Därför måste arbetet med att regelförenkla, sänka kostnaderna och minska byråkratin fortsätta. Enligt min och Centerpartiets uppfattning bör ett mål vara att så långt det är möjligt minska regelkrångel för all typ av företagsamhet, framför allt den småskaliga. Det är ett arbete som måste ske fortlöpande och även innefatta samordningen av myndigheters arbete för att så långt som möjligt minimera dubbelarbete. Myndigheterna har här en viktig roll att vara stödjande och uppmuntrande mot de människor som vågar satsa på sitt företagande. Ett led i detta är att grundläggande uppgifter om företaget och dess verksamhet bara ska behöva lämnas en gång och till ett ställe. Syftet är att kraftigt reducera den administrativa bördan för företagen och underlätta kontakten med myndigheterna.

Som ett led i min och Centerpartiets strävan efter att underlätta för företagande på landsbygden i allmänhet och därmed även för skogsnäringen ställer jag mig bakom det som anförs i motion 2015/16:3018 (C) om att riksdagen genom ett tillkännagivande ska framföra till regeringen att regelförenkling och bättre myndighetskontakter där du lämnar alla uppgifter en gång till ett ställe är viktiga fokusområden för att kunna utveckla skogsnäringen. Motionen tillstyrks därmed i den aktuella delen.

6. Definitionen av skog och skyddad skog, punkt 5 (SD)

av Martin Kinnunen (SD) och Runar Filper (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2015/16:2077 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkande 6.

Ställningstagande

För oss och Sverigedemokraterna är det viktigt att skogar som är värdefulla för natur- och kulturvården skyddas på olika sätt. Det kan handla om olika former av formellt skydd eller genom mer informella former som exempelvis de frivilliga avsättningar som många skogsägare gör. Samtidigt anser vi att det finns ett problem med att den svenska definitionen av skyddad skog inte medger ändamålsenliga jämförelser med den areal som skyddas i många andra länder. Att Sverige vid sådana jämförelser tenderar att uppvisa lägre värden än

vad som hade blivit följden av en annan definition anser vi vara både onödigt och olyckligt.

Mot bakgrund av det anförda instämmer vi i det som sägs i motion 2015/16:2077 (SD) om att det vore lämpligt att Sverige – i likhet med många andra länder – ansluter sig till FAO:s definitioner av skogsmark och av skyddad skog. Detta bör riksdagen framföra till regeringen genom ett tillkännagivande och den nyssnämnda motionen tillstyrks således i den aktuella delen.

7. Rådgivning om natur- och kulturmiljövården, punkt 7 (SD)

av Martin Kinnunen (SD) och Runar Filper (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2015/16:2077 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkandena 7 och 8.

Ställningstagande

Brukandet av skogen får inte innebära att delar av det svenska kulturarvet hotas. Mot den bakgrunden ser vi med oro på de uppgifter som visar att nästan hälften av de inventerade forn- och kulturlämningarna har påverkats eller skadats i samband med olika skogsbruksrelaterade åtgärder. En inte obetydlig andel är dessutom grovt skadade.

För att komma till rätta med dessa missförhållanden behövs det tydliga rutiner, utbildning samt information i hela avverkningskedjan. Skogsbruket måste involveras och engageras i de olika åtgärder som krävs för att minska skadorna. Mot den bakgrunden instämmer vi i det som sägs i motion 2015/16:2077 (SD) om att Skogsstyrelsen ska utöka sin rådgivning kring natur- och kulturmiljövårdsåtgärder inom skogsbruket. För att nå framgång i det fortsatta arbetet med kulturmiljövårdsfrågorna inom skogsbruket är vi därutöver övertygade om betydelsen av att det finns kunskap om var de olika kulturlämningarna förekommer i skogslandskapet. Dyliga lämningar är inte alltid lätta att finna eller känna igen för ett otränat öga och det är därför av stor betydelse att de digitala möjligheter som finns på området också används. Med moderna it-verktyg kan de redan kända och registrerade forn- och kulturlämningarna enkelt föras över till skogsbruksplaner och till skogsmaskinernas navigationsutrustning. För att öka förutsättningarna för detta instämmer vi i förslaget i den nyssnämnda motionen om att riksdagen genom ett tillkännagivande bör uppmana regeringen att stödja arbetet med att registrera hittills okända forn- och kulturlämningar. Därigenom blir det lättare för skogsägarna och

skogsentreprenörerna att upptäcka dessa lämningar, och risken för att de skadas i samband med skogsbruk kan därmed minska.

8. Genomförandet av EU:s naturvårdsdirektiv, punkt 8 (SD)

av Martin Kinnunen (SD) och Runar Filper (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:2077 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkande 9.

Ställningstagande

Vi instämmer i det som sägs i motion 2015/16:2077 (SD) med innebörden att det finns en hel del i övrigt att önska när det gäller genomförandet av EU:s s.k. naturvårdsdirektiv i Sverige och hur Sverige har valt att rapportera genomförandet till EU. Rapporteringen har främst hanterats av Artdatabanken och Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) och utan erforderlig insyn från andra som kan ha intresse av att veta mer om det naturvårdsarbete som bedrivs i skogen och om dess betydelse för hotade arter och livsmiljöer. Mot bakgrund av dessa oklarheter i redovisningen och i rapporteringen anser vi det inte vara lämpligt att använda detta underlag för att utvärdera vare sig miljömålet Levande skogar i stort eller huruvida vissa naturtyper har gynnsam status eller inte. I likhet med vad som sägs i den ovan omnämnda motionen anser vi att Sverige bör sätta upp mål för bevarandet utifrån egna definitioner av olika naturtyper och att utvärdera naturvårdsarbetet mot dessa mål. De befintliga definitionerna på EU-habitaten bör man då bortse ifrån.

Med det anförda tillstyrks motion 2015/16:2077 (SD) i den aktuella delen.

9. Skogsstyrelsens arbete med nyckelbiotoper, punkt 9 (SD)

av Martin Kinnunen (SD) och Runar Filper (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:2077 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkande 10.

Ställningstagande

Nyckelbiotoper är skogsområden med mycket höga naturvärden. Dessa områden har egenskaper som gör att de är viktiga för att hotade eller missgynnade arter i skogen ska ha möjlighet att överleva.

Vi har inget att invända mot att dessa områden har betydelse för skyddet av den biologiska mångfalden i skogen. Däremot anser vi att det saknas ett öppet och tydlig resonemang kring hur nyckelbiotopbegreppet används och vilka konsekvenser det kan få för enskilda markägare.

I motion 2015/16:2077 (SD) – som vi står bakom – redovisas bl.a. att markägare som får en nyckelbiotop utpekad på sin mark kan hamna i en situation där det blir omöjligt att sälja virke och utan att detta kompenseras ekonomiskt på ett sådant sätt som då uppgörelser nås med markägaren i ett avtal om formellt skydd som exempelvis vid bildande av ett naturreservat, biotopskyddsområde eller genom ett naturvårdsavtal.

Till saken hör också att även om Skogsstyrelsen inte beslutar om att skapa ett formellt skydd för en möjlig nyckelbiotop, kvarstår den i förteckningen över nyckelbiotoper och kan alltså i praktiken inte avverkas. Nya ställningstaganden kring möjliga nyckelbiotoper görs mycket sällan och det saknas rutiner för att ta bort nyckelbiotoper ur registret. Det kan handla om områden som inte längre kan uppvisa tillräckliga naturvärden eller där det aktuella habitatet är överrepresenterat bland de befintliga nyckelbiotoperna.

Sammantaget anser vi att detta är en stor brist i arbetet med nyckelbiotoper som drabbar enskilda markägare ekonomiskt, men som på sikt också kan riskera att urholka många skogsägares intresse för bedriva ett ambitiöst naturvårdsarbete.

Med det anförda tillstyrker vi förslaget i motion 2015/16:2077 (SD) om att regeringen ska uppmana Skogsstyrelsen att genomföra en översyn av dagens nyckelbiotoper, så att inte vissa naturtyper är över- eller underrepresenterade. Därutöver anser vi att Skogsstyrelsen löpande ska avregistrera nyckelbiotoper som inte längre är ändamålsenliga.

10. Skogspolitiken och EU, punkt 10 (S, MP, V)

av Matilda Ernkrans (S), Isak From (S), Maria Strömkvist (S), Jan-Olof Larsson (S), Stina Bergström (MP), Monica Haider (S), Jens Holm (V) och Marianne Pettersson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motion
2015/16:2607 av Ulf Berg m.fl. (M) yrkande 2.

Ställningstagande

Vi ser inte att den hållning som regeringen har redovisat när det gäller EU:s skogsstrategi avviker från den som efterfrågas i motion 2015/16:2607 (M). Regeringens avsikt är att värna den nationella skogspolitiken och att noggrant följa nya EU-initiativets påverkan på svensk skog och skogsnäring. Vidare vill vi påminna om att regeringen anser att de EU-insatser som berör skogsområdet även fortsättningsvis bör vara begränsade och respektera subsidiaritetsprincipen. Med hänvisning till det anförda avstyrks motionen i den aktuella delen.

Särskilda yttranden

1. Motioner som bereds förenklad, punkt 11 (M)

Jonas Jacobsson Gjörtler (M), Johan Hultberg (M), Gunilla Nordgren (M) och Jesper Skalberg Karlsson (M) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. När det gäller våra förslag hänvisar vi till våra nu aktuella motioner. Vi vidhåller de synpunkter vi har framfört i det sammanhanget men avstår från att på nytt ge uttryck för dem i en reservation.

2. Motioner som bereds förenklad, punkt 11 (SD)

Martin Kinnunen (SD) och Runar Filper (SD) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. När det gäller våra förslag hänvisar vi till våra nu aktuella motioner. Vi vidhåller de synpunkter vi har framfört i det sammanhanget men avstår från att på nytt ge uttryck för dem i en reservation.

BILAGA I

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2015/16

2015/16:79 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att öka användningen av främmande trädslag i skogsbruket och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:214 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att se över skogsvårdslagen och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1107 av Said Abdu (FP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att erkänna betydelsen av den svenska skogsnäringen och träskyddsbranschen och att inte försvåra deras näringsförutsättningar och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1283 av Mikael Eskilandersson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta för att få tillstånd för markavvattning och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1363 av Kristina Yngwe m.fl. (C, M, FP, KD):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inriktningen för arbetet med det nationella skogsprogrammet ska baseras på två jämställda mål, produktionsmålet och miljömålet, och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsätta förenkla reglerna för skogsägare och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2077 av Anders Forsberg m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den ”svenska modellen” med två övergripande och jämställda skogspolitiska mål – miljömålet och produktionsmålet – fortsatt bör bevaras och utvecklas vidare i samarbete med skogsnäringen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skogsstyrelsen tillsammans med skogsnäringen bör arbeta mer för att öka andelen röjd skog och tillkännager detta för regeringen.

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta dispensförfarandet vid avverkningsanmälan och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regelverket kring dikesrensningen bör förenklas och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skyddad skog och att Sverige ansluter sig till FAO:s definition av skogsmark, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skogsstyrelsen ska utöka sin rådgivning kring natur- och kulturmiljövårdsåtgärder inom skogsbruket och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skogsstyrelsen mer ska stödja arbetet med att registrera och kartlägga hittills okända forn- och kulturlämningar och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om art- och habitatdirektivet respektive fågeldirektivet och dess implementering i lagstiftningen och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Skogsstyrelsens arbete med nyckelbiotoperna och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2409 av Göran Lindell och Daniel Bäckström (båda C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bibehålla den grundläggande strukturen i skogspolitiken med en bibehållen stark äganderätt och ett förvaltningsansvar under devisen ”Frihet under ansvar” inom ramen för två jämställda mål, ekonomi och miljö och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regelverken utformas efter ambitionen att maximalt utnyttja skogens möjligheter som en förnybar resurs och som en koldioxidsamlare men också som en viktig förutsättning för många jobb och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2454 av Lars Hjalmered m.fl. (M):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om inriktningen på ett nationellt skogsprogram och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2607 av Ulf Berg m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om inriktningen för ett nationellt skogsprogram och tillkännager detta för regeringen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna den nationella beslutanderätten över skogsfrågor och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsätta arbetet med att förenkla regler för skogsbruket och skogsindustrin och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3018 av Eskil Erlandsson m.fl. (C):

17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att fortsätta med arbetet med visionen om Skogsriket, där bl.a. produktion, miljö och rekreation bidrar till fler jobb på landsbygden, och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbetet med ett nationellt skogsprogram ska ske utan nya parallella processer och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett nationellt skogsprogram ska bidra till fler jobb på landsbygden och att skogen och dess värdekedja bör utgöra stommen i en biobaserad samhällsekonomi och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regelförenkling och bättre myndighetskontakter där du lämnar alla uppgifter en gång till ett ställe är viktiga fokusområden för att kunna utveckla skogsnäringen och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet i förslagspunkt 11

Motion	Motionärer	Yrkanden
11. Motioner som bereds förenklad		
2015/16:79	Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M)	
2015/16:214	Edward Riedl (M)	
2015/16:1283	Mikael Eskilandersson (SD)	
2015/16:2077	Anders Forsberg m.fl. (SD)	2–4